

2022

JAARVERSLAG

ZOMERKLAS 'S-HERTOGENBOSCH

De stichting Zomerklas biedt buitenlandse jongeren een educatief, cultureel en ontspannend zomerprogramma aan rondom het Nederlands. Ze zijn tussen 13 -18 jaar, verblijven korter dan vijf jaar in Nederland en zijn vaak afkomstig uit risicolanden.

Beste lezer,

U ontvangt het jaarverslag 2022 omdat u betrokken bent bij de Zomerklas. In dit verslag geven we een terugblik op deze tweede editie. Aan de hand van de tips van de jongeren en onze eigen ervaringen kijken we vooruit naar de derde editie in de zomervakantie 2023. Namens de deelnemende jongeren, vrijwilligers en docenten danken wij u hartelijk voor uw interesse en voor uw bijdrage aan deze geslaagde tweede editie van de Zomerklas.

Inhoud van het jaarverslag 2022

- Zomerklas kort en bondig
- Over de Stichting
- Over de deelnemers
- Onze docenten en vrijwilligers
- Het programma
- De succesfactoren van Zomerklas 2022
- Tips voor de Zomerklas 2023

Zomerklas kort en bondig

De Zomerklas voor buitenlandse jongeren draait om uitbreiding van hun kennis van de Nederlandse taal en cultuur. In twee blokken van acht (vakantie-)dagen werken ze aan hun taalontwikkeling, maken ze kennis met vormen van theater, beweging en beeldende kunst, duiken musea in en hebben ze heel veel plezier met elkaar.

Over de stichting

De Zomerklas is een zelfstandige Bossche stichting van docenten en vrijwilligers die bekend zijn met deze groep jongeren. De Zomerklas legt naast verdieping de nadruk op een speelse, creatieve benadering van taal en cultuur en belicht aspecten van de samenleving die in het reguliere onderwijs minder aan bod komen. De Zomerklas wil de jongeren een bredere kijk op onze samenleving bieden en daarmee meer grip op hun (nieuwe) leven hier.

Diverse organisaties en fondsen ondersteunen het initiatief waaronder Huis73 en de gemeente 's-Hertogenbosch. In juli/augustus 2022 vond de tweede editie van de Zomerklas plaats in Huis73.

Over de deelnemers

De Zomerklas is toegankelijk voor leerlingen van de Internationale Schakelklas (ISK) en buitenlandse leerlingen in het regulier vervolgonderwijs van 13-18 jaar die korter dan vijf jaar in Nederland zijn. Het programma is tweemaal aangeboden: de jongeren konden kiezen voor een blok van acht dagen in het begin of aan het einde van de zomervakantie.

Voorafgaand aan de start waren er informatiebijeenkomsten op de ISK en een aantal vo-scholen. Leerlingen konden zich digitaal aanmelden via zomerklas.nl:

altijd vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Wie zich inschreef moest een bescheiden borg inleggen en kreeg die terug bij voldoende deelname. In totaal deden er 58 jongeren mee, twee van hen ontvingen hun borg niet terug.

Behalve van de ISK en het Piersoncollege in Den Bosch, kwamen de deelnemers van het Baanderherencollege in Boxtel, Elde college in Schijndel en het Cambiumcollege in Zaltbommel.

Dit jaar waren er veertig deelnemers van de ISK, waarvan er zestien in het AZC in Rosmalen verblijven. Zeventien jongeren kwamen uit het regulier onderwijs, één jongere kwam bij de Zomerklas via Stichting Vluchtelingenwerk. Twaalf van deze jongeren deden voor de tweede keer mee aan de Zomerklas. Een greep uit de landen van herkomst: Eritrea, Somalië, Syrië, China, Oekraïne, Turkije, Zuid-Afrika en Thailand.

Aan het eind van ieder blok gaven de jongeren hun mening over de Zomerklas en tips voor de vervolgeditie.

Onze docenten en vrijwilligers

Voor het aanvragen van subsidies, financiën, contacten met de scholen, overhead en PR beschikte de Zomerklas over vijf vrijwilligers die ieder hun eigen expertise inbrachten; het team Zomerklas.

Ook dit jaar bood het programma veel variatie. De taalochtenden in de Zomerklas 2022 zijn verzorgd door twee docenten-NT2 met inzet van twee onderwijsassistenten en twee TPR-taaldocenten. Daarnaast bood Huis73 twee docenten om-niet aan voor beeldende kunst en theater/beweging. De stichting heeft verder een workshop Urban Drums en een workshop Poëzie in Beeld (Mark my Words) ingekocht van 4XM en vier middagen in het Digitaal Atelier van Huis73.

Docenten en vrijwilligers waren te spreken over de inzet en het enthousiasme van de jongeren en de goede sfeer in de Zomerklas.

Het programma

De twee blokken aan het begin en einde van de Zomervakantie hadden hetzelfde programma; ieder programmablok telde acht lesdagen van 09.30 - 15.00 uur. In het eerste blok is er tussen de groepen geen onderscheid in niveau gemaakt. In het tweede blok bleek dat wel nodig en is de indeling van de groepen gemaakt op basis van taalontwikkeling.

In de ochtenden stond vooral het speels omgaan met taal centraal (pogotaal), de opgedane kennis kwam vervolgens terug

in de vervolgvacatures en -lessen. Voorbeeld: eerst de namen van gereedschap ontdekken en opschrijven, daarna een activiteit in het Digitaal Atelier met gebruik van het gereedschap. Op dezelfde manier werd het bezoek aan de Sneakertentoonstelling in het Design Museum voorbereid door 'schoenvocabulaire' te ontdekken. De jongeren beleefden er veel plezier aan om de opgedane stof te reproduceren.

Kring Vrienden heeft de Zomerklas dit jaar gesponsord met een boottocht door/onder de historische binnenstad van Den Bosch. 'Hoe belangrijk is water, waar is het voor nodig?' Dit waren de vragen die samen met 'waterwoorden' ter sprake kwamen tijdens de voorbereiding op deze vaartocht. 'Welke woorden kun je gebruiken als je het over een kunstwerk hebt' - was het thema voorafgaand aan een bezoek aan museum De Pont. De betrokken museumdocenten waren verrast door de interesse van de jongeren en hun reacties, ondanks de taalhandicap. Datzelfde geldt ook voor de poëzie-workshop van 4XM.

Om de ochtenden voor de deelnemers die nog niet zoveel taal tot hun beschikking hadden, aantrekkelijker te maken, is er voor deze groep veel 'beweging' ingebouwd. Dat was bevorderlijk voor de concentratie én voor de sfeer.

Vorig jaar merkten we dat veel deelnemers niets bij zich hadden om tijdens de pauzes te eten. Vandaar dat we dit jaar besloten

om naast thee ook fruit en fruit/notenrepen aan te bieden. Vooral het fruit was in trek.

De twee blokken zijn afgesloten met een presentatie voor een publiek van ouders, familie en vrienden en andere betrokkenen bij de Zomerklas. Zij zagen de werkstukken, een videoweergave van de drumworkshop en een 'live' optreden waarmee het publiek kon mee beleven wat er bij theater&beweging is gemaakt. Een vrolijke bijeenkomst waar ook enkele belangstellenden van de diverse subsidies en fondsen bij aanwezig waren.

Voorafgaand aan de afsluiting kregen de buitenlandse gasten informatie van de coördinator van het Taalhuis. Tijdens deze presentatie namen zij kennis van alles wat de bibliotheek te bieden heeft aan tweede taalleerders.

De Succesfactoren zomerklas 2022

Deze tweede Zomerklas dankt het succes aan een aantal factoren:

- Het begint bij de initiatiefnemers die vanuit hun ervaring met deze specifieke groep jongeren een juiste inschatting hebben gemaakt van hun behoefte en motivatie om in de vakantieperiode te werken aan hun Nederlands en kennis van de samenleving.
- Vanaf het eerste moment heeft de initiatiefgroep gewerkt aan een gedegen en heldere opzet van de Zomerklas en de persoonlijke, digitale en schriftelijke communicatie met alle doelgroepen. Dankzij het enthousiasme en 'hart' voor deze groep jongeren is het gelukt om de noodzaak van een Zomerklas in Den Bosch over te brengen.

- De realisatie van de plannen was alléén mogelijk door de positieve respons van de benaderde en betrokken instanties, culturele organisaties, donateurs, subsidiënten, vrijwilligers, professionals en de lokale media. Waarvoor dank!
- Uit het aantal van 58 deelnemers (maximum aantal is 60) blijkt het voor de tweede keer een juiste inschatting van de initiatiefgroep: er is behoefte aan een Zomerklas bij de doelgroep buitenlandse jongeren.
- Ook dit jaar bleek huisvesting in Huis73 in het centrum van Den Bosch met een 'eigen' gang met lokalen ideaal als thuis- en uitvalsbasis. De doelgroep en de doel-

stelling van de Zomerklas sluit perfect aan bij Huis73. De samenwerking is voor beide partijen goed verlopen en wordt in 2023 gecontinueerd.

- Het aanbod van de Zomerklas is verrassend, uitdagend en totaal anders dan het reguliere schoolaanbod. De jongeren reageerden positief op de mix van speelse taallessen, veel beweging, creativiteit en cultuur in een thematisch opgezet programma.
- Ook dit jaar was de goede sfeer gedurende de twee blokken mede debet aan het

slagen van de Zomerklas. De diversiteit in leeftijd, cultuur, taalniveau en begaafdheid had een grote levendigheid tot gevolg, waarbij de jongeren elkaar hielpen en bijstonden. Jongeren met onvoldoende taalvaardigheid kregen in kleine groepjes les van de TPR-docenten.

- Een belangrijk aspect zijn de vriendschappen die opbloeden tussen jongeren uit diverse landen en culturen. In hun eigen leef- en leeromgeving zijn ze veelal eenlingen wat betreft afkomst en hun (vaak heftige) geschiedenis. In de Zomerklas ontmoeten ze leeftijdgenoten in vergelijkbare situaties en is er ruimte en begrip voor hun verhaal.

deelnemers de lunchpauze in het pauze-lokaal doorbrengen. Een aantal jongeren is - onder begeleiding - in de tuin van de Sint Jan geweest. Er blijft een spanningsveld rond de pauzes: we willen graag op tijd weer beginnen en dat blijkt lastig als de pauze buiten wordt doorgebracht. Dit blijft dus een punt van aandacht.

- Het speels aanbieden van taalonderwijs -pogotaal- is voor een aantal jongeren precies wat ze nodig hebben. Zij willen zelfs meer uitdaging. Voor anderen is bezig zijn met Nederlandse taal -vaak in relatie tot hun niveau- moeilijk. Het is een zoektocht daarin een goed midden te vinden. In deze editie hebben we dit onderdeel tot twee uur teruggebracht.

- De jongeren waren te spreken over het aanbod kunst en cultuur, in de volgende editie willen we nog meer aandacht aan muziek geven. De technieklessen waren in blok 2 veel beter afgestemd op de doelgroep. De docent had in blok 1 iets te veel de neiging om veel uitleg te geven.

- Over het museabezoek waren de meningen dit jaar meer verdeeld, maar het museum De Pont in Tilburg blijft een bijzondere bestemming. Logistiek verliep het dit jaar beter omdat er drie museumdocenten waren.

- Theater&beweging leverde uiteenlopende reacties op. Een aantal jongeren gaf aan moeite te hebben met de opdrachten die bij theater en dans horen, terwijl anderen dit juist fantastisch vonden. Wellicht geven we hen komend jaar de keuze aan welke workshops ze deelnemen.

Tips voor de Zomerklas 2023

Tijdens de eindevaluatie hebben de jongeren hun ervaringen en ideeën over de opzet en inhoud van het programma met de initiatiefnemers gedeeld:

- Bij de eerste Zomerklas (2021) wensten de deelnemers een korter dagprogramma. Dat hebben wij in de editie van 2022 ingevoerd. Nu begonnen ze om 09.30 uur en eindigde om 15.00 uur. Dit vonden de meesten een prima begin- en eindtijd.
- Ook dit jaar was het de afspraak dat de

- Wat volgens de deelnemers absoluut moet blijven is: poëzie, drummen, techniek, sport en theater.
- Over onze huisvesting merkten de deelnemers op dat het erg warm was in de lokalen. Aangezien Huis73 'op de schop gaat' wil de organisatie dit niet op voorhand aanpakken. De overstap naar een andere manier van Wifi aanbieden is dusdanig ingewikkeld dat dit niet kon worden gerealiseerd voor 30 leerlingen. Dat was jammer omdat het bij diverse opdrachten de bedoeling was het internet te raadplegen.
- De uitvoering van de twee programmaplokken geeft veel voldoening, maar vergt ook veel tijd en inspanning van de betrokken vrijwilligers. Het verdelen van de verantwoordelijkheden heeft wel meer rust en overzicht gegeven, maar het blijft een punt van aandacht dit evenredig te doen.

Ook dit jaar hebben we, vrijwilligers en professionals, ervaren hoe belangrijk het is dit programma te blijven aanbieden.

- De uitbreiding van de website met geautomatiseerde inschrijfformulieren en een afgeschermd gedeelte voor docenten en vrijwilligers heeft verlichting gebracht op het gebied van de administratie. We zijn erg tevreden met deze investering.
- Bij de evaluatie waren de deelnemers zeer enthousiast bij de vraag of ze volgend jaar weer mee zouden doen.

Voor vragen: info@zomerklas.nl
Je ontvangt dit jaarverslag *Zomerklas 2022* omdat je bekend bent met de Zomerklas 's-Hertogenbosch.

Als je in de toekomst geen berichten meer wilt ontvangen meld dat even via info@zomerklas.nl.
Copyright © 2023, Zomerklas 's-Hertogenbosch.
Alle rechten voorbehouden.